

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Bogastvo podeželja ob smaragdni poti

Vzpostavitev regijskega parka Nanos – Trnovski gozd – preverjanje pogojev za vzpostavitev na območju LAS za razvoj

Predlog kaj bi bilo potrebno zaščititi

1. Kaj bi bilo potrebno zaščititi

1.1. Uvod

Skozi projekt smo preverili možnosti za ustanovitev regijskega parka Nanos – Trnovski gozd na območju LAS za razvoj. Pregledali in popisali smo dejavnosti na območju in omejitve na območju. Strokovne službe, Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica, Zavod za gozdove Slovenije Tolmin, Zavod za varstvo narave Nova Gorica in Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije, direktorat za okolje, sektor za ohranjanje narave so podali svoja mnenja o ustanovitvi omenjenega parka. Prav tako smo zbrali tudi razvojne prostorske usmeritve občin iz območja LAS za razvoj in njihove opredelitve do ustanavljanja parka.

1.2. Rezultati

S projektom smo po štirih letih iz mrtve točke in ozadja potegnili zamisel o ustanovitvi Regijskega parka Nanos – Trnovski gozd. Leta 2006, se je zadnjič govorilo o obravnavanem parku. Takrat se je z zamisljo seznanil svet Severnoprimske regije in projekt ustanavljanja parka je bil umeščen med strateške razvojne projekte regije v obdobju 2007/2013. Do ustanavljanja so se opredelili tudi nekateri občinski sveti (Idrija, Ajdovščina,...) in ga potrdili. Od takrat (leta 2006) pa do lanskega leta se o ustanavljanju ni več govorilo.

S projektom smo se sistematično lotili preverjanja stanja na terenu, ter zainteresiranosti lokalnih skupnosti, do ustanavljanja. Prav tako pa smo tudi poiskali mnenja strokovnih služb in načrte Ministrstva za okolje glede politike ustanavljanja parkov v prihodnje.

Praktično brez izjeme se vse lokalne skupnosti in vse strokovne službe strinjajo, da je smiselno projekt ustanavljanja regijskega parka peljati naprej. Nekaj pomislekov je glede morebitnih konfliktnih stanj, ki bi jih lahko prinesla ustanovitev parka v intervjuju navedla Mestna občina Nova Gorica.

Pomisleki glede tega kaj bi bilo potrebno zaščititi, so se v začetku pojavili tudi pri Kmetijsko gozdarskem zavodu, vendar smo skozi diskusije in analize podatkov prišli do skupnega zaključka, da se park ustanavlja na celotnem območju predvidenem v Zakonu o varovanju narave 2002/2003. Torej zaščititi bi bilo potrebno celotno predvideno območje. Vendar pa s tem poudarkom, da bi moral park pripraviti varstvene in upravljalvske načrte z najtesnejšim sodelovanjem lokalnega prebivalstva in bi bila stroga varovalna območja oblikovana točkovno oz. v manjših obsegih, na večjem delu pa park ne bi prinašal dodatnih omejitev in prepovedi za razvoj lokalnega prebivalstva.

1.3. Zaključki

Preverili smo interes lokalnih skupnosti, do ustanavljanja parka, interes in poglede strokovnih služb ter politiko ustanavljanja parkov v bodoče na Ministrstvu za okolje in prostor.

Ugotovili smo da obstaja splošni interes po ustanovitvi parka in to v celotnem obsegu opredeljenem v državnih dokumentih. Veliko projektov, ki se izvajajo na območju predvidenega parka, že delujejo in peljejo v smer trajnostnega razvoja območja in kažejo na visoko zavedanje pomena ohranjanja naravnega okolja in biotske pestrosti. Vodi se razvoj območja v smeri, ki bo nekoč v prihodnosti omogočila delovanje parka na tem območju.

1.4. Kako naprej?

Ustanavljanje parka je dolgotrajen proces. Na primerih ustanavljanja podobnih parkov lahko vidimo da traja celo desetletje. Potrebno je, tudi na političnem nivoju, peljati proces naprej. Prva stopnička bi bil podpis namere o ustanovitvi med vsemi občinami iz območja predvidenega parka in Ministrstvom za okolje in prostor.

Poleg tega pa se lahko vodijo projekti različnih velikosti in iz različnih segmentov, ki vodijo razvoj območja v smernicah, ki bodo omogočile razvoj parka. Trajnostni turizem, doživljajske poti, izobraževalne poti, izobraževalni in promocijski centri, centri za promocijo lokalnih pridelkov in izdelkov na območju že obstajajo. Potrebno je izobraževati prebivalstvo v trajnostno gospodarjenje na območju. Potrebno bi bilo tudi izdelati analize prostorskega razvoja območja. Izdelati strategijo trženja območja, idr.

Možnih je več poti do regijskega parka:

- prva je ta, da se čaka na ustanovitev hkrati pa se vodi določene projekte, ki podpirajo ustanovitev parka.
- druga pot je da se ustanovi organizacijska oblika, ki skrbi za upravljanje že obstoječih Krajinskih parkov na območju predvidenega parka, torej mrežna zavarovanih območji in se jo postopno nadgradi v regijski park
- tretja pot pa je, da se izhaja iz drugačne oblike, na primer Geopark bi bil lahko izhodišče ustanavljanju regijskega parka.

Poti je več. Kmalu se bo potrebno odločiti za eno od njih, da projekt, ki ima vsesplošno podporo ne bi zopet predolgo ostal v predalih. Mi v projektnem predlogu za prijavo na mednarodne razpise podajamo naslednji kamenček na poti do ustanovitve parka. Projektni predlog v svoji vsebini doprinaša območju in stremi naprej k ustanovitvi regijskega parka. Projektni predlog smo poimenovali doživljajski turizem v Trnovskem gozdu – od izvira do morja.